

Sorsok és találkozások

Icával, a gödöllői leányanya-otthonban találkoztunk. Találkozhattunk volna vele kisgyermekként is, hiszen egy faluban éltünk. Gyermekkorában barátnőjével, Melindával ott játszadozott feleségem szülői házában. Lehet, hogy láttuk, de az is lehet, hogy nem, ki emlékszik vissza a tíz-tizenöt évvel ezelőtti gyermekarcokra. Ica és fiútestvére állami gondozottként nevelőszülőknél volt elhelyezve. A család nyolc-tíz ilyen gyermeket nevelt, és nevel a mai napig. Ica jó helyre került. A nevelőszülők úgy tekintették őket, mint saját gyermeküket. Figyeltek a tanulmányi eredményeikre. Mai erkölcsi mércével mérve szigorúak, ugyanakkor nagyon emberiek is voltak. Felnőtté válásuk után ott maradhettek, segítették őket a lakásvásárlásban, az önálló élet megteremtésében. Ezek a gyerekek megismerték a kemény fizikai munkát. Tudták, csak az ülhet asztalhoz, aki ha reá kerül a sor, a disznóólat is kitakarítja, de azt is tudták, ha minden rendben van, bulizhatnak, szórakozhatnak, természetesen otthon. Rend, tisztaság maguk körül.

Ica ilyen előzmények után indult az életbe. Nagylány lett, megismerkedett egy szomszéd településbeli fiúval, úgy tervezték, majd összeházasodnak. A házassági ígéretben bízva, Ica leendő családjához költözött. A boldogság nem tartott sokáig. A jómódú szülőknek nem volt megfelelő parti egy félroma állami gondozott.

A lelkeket kitehettem eléjük, mondta a lány, amikor elmesélte élete történetét. A házasságból semmi sem lett, a kapcsolatból viszont született egy gyermek. A nagyszülőknek a gyermek kellett, az anyja nem. A nehézségeket még tetézte, hogy a gyermek apja sem állt ki választottja mellett, mert ebben az esetben egy fillér nélkül kellett volna elmenni a szülői házból. Gyermekével így került Ica a leányanya-otthonba.

Első látogatásunk során úgy tűnt, mintha a fiam és egy szép arcú, de belső szomorúságról árulkodó lány már ismernék egymást. Mint kiderült, ő volt az a lány, aki gyermekkorában a falunkban nevelkedett. Ezen a szalon indult el a beszélgetés. Hogy hívják a gyermek nagyszüleit? – érdeklődött Mária, a feleségem. Nem titok, mondta Ica. Ismerem őket, ő, az egy nagyon vallásos család, folytatta Mária, ott laknak a templomtól a harmadik házban. Több mint tíz évig együtt dolgoztunk az anyósoddal a TSZ-irodában, emlékezett vissza Mária.

Vallásosnak vallásos az egész család, de milyen vallásosság az, amikor az anyósom éjjel-nappal a templomban meg a parókián van, otthon meg hiányzik a családi béke. Ez engem ugyan nem érdekel, nekem csak az fáj, hogy a fiukat elmaradták tőlem. Tudom, hogy szeretik az unokájukat, de engem miért nem tudnak elfogadni? Hát tehetek én arról, hogy így alakult az életem? Nem vagyok olyan, mint a mai lányok közül sokan. El tudok végezni minden munkát, amit egy asszonynak tudni kell, hála a jó Istennek, a nevelőszüleim megtanították mindazt, amire szükségem lehet az életben. Elhallgatott, tekintete a semmibe nézett, mint akinek nem is fontos, meghallgatják vagy sem. Küszködött a sírással, a lelkében dúló fájdalom kivetült arcára, elhomályosultak szemei, és arcán sorra gördültek le a könnyecseppek.

Mária magához ölelte a lányt, és azt mondta: amiben tudunk, segítünk neked.

Alig egy hónap múlva ismét találkoztunk az anyaoththonban. Ica tele volt lelkesedéssel. Elegem van ebből az egész semmittevésből, ami itt van. Kimegyek, keresek munkát. Tetszik tudni, én szeretek, és tudok is dolgozni. Keresek egy albérletet, a saját lábamra állok, ha már az anyósoméknak nem kellemek.

Elvizsem magammal a barátnőmet is, ketten biztosan ki tudjuk fizetni az albérletet. És a gyerekekkel mi lesz? – kérdezte Mária. Beadjuk a bölcsődébe. Előbb-utóbb úgy is el kell innen menni, legfeljebb két évig maradhatnánk. Amikor legközelebb jönnek, már nem leszek itt, mondta határozottan.

Örültünk hogy neki mer vágni az életnek: Add meg a telefonszámodat, mi is megadjuk a miénket, ha gondod adódik, gyere el, vagy telefonálj.

Eltelt néhány hét. Egy este, amikor a munkából hazamentem, feleségem azzal fogadott, telefonált az Ica, baj van. Mi történt ezzel a lánnyal? – kérdeztem. Nem tudja kifizetni az albérletet, és ha holnapig nem adja oda a pénzt, kiteszik a lakásból. Pénzt kér kölcsön. Jó, hívd föl, mondd meg neki, jöjjön el. Felajánlottuk neki segítségünket, itt az alkalom, hogy tegyünk is érte valamit. Másnap a megbeszélte időpontban eljött, s elmondta, minden követ megmozgatott a pénzért, aminek egy része már összejött, és nem is hiányzik már olyan sok, mint amennyit a telefonba mondott. Kapott kölcsön, és tőlünk is kölcsön kér, ha adunk. Feleségemmel összenéztünk, és szavak nélkül is egyre gondoltunk: úgy fogunk adni, hogy azt ne kelljen visszaadni.

Telt múlt az idő, és Icának szomorúan kellett tapasztalnia, hogy egy tisztességes lakás bérét nem tudja fizetni, ezért szerényebb árú lakás után kellett néznie. Meg is találta a település utolsó házában, amely már a nyomornegyedben van. Közvetlen a tél, és ilyenkor drága igazán az élet, főképp annak, akinek semmi tartaléka nincs. De honnan is lett volna, alig kezdett el még dolgozni. Fölhívtam, van-e valamire szüksége. Nincs nekem semmim, mindent elfogadok. Mindezt olyan belenyugvással, mint akit már megtört az élet. Tudod mit? Ismerek, egy szociális alapítványt. Megfogalmazunk egy levelet, amelyben élelmiszersegélyt kérsz. Jó lesz? Háát, jó lenne, mondta bátortalanul. Aztán vagy bejön, vagy nem, de ismered Jézus szavait, miszerint kérjétek, és megadatik néktek, zörgessetek, és megnyitják néktek. Egyébként is néma gyermeknek anyja sem érti a szavát. A levél elment, a válasz megjött, az élelmiszer-segélykérés elfogadva.

Egy szombat délelőtt felkerestem Icát. A környezet elhanyagolt, piszkos, mint a társadalom peremén élő embereké általában. Kuttyák csaholtak, védtek az idegenek elől a semmit. Hajlott hátú nénikét szólítottam meg, s elmondtam, kit keresek. Itt lakik a szomszédban, mutatott ujjával a szemközti házra. Beléptem a házba, az egyszerű konyhában tisztaság és rend uralkodott. Köszönés után rövid voltam és határozott: Mehetünk vásárolni. Jó, de még nem tudom elhinni – komolyan? Komolyan. Menjünk! Az ABC-ben fölvette a kis kosarat. Tedd le, légy szíves, most nagy kocsiba vásárolunk. Letette. Majd én végigtolom a kocsit a sorok között, te pedig beleszáll a kocsiba. Beléptem a házba, az egyszerű konyhában tisztaság és rend uralkodott. Köszönés után rövid voltam és határozott: Mehetünk vásárolni. Jó, de még nem tudom elhinni – komolyan? Komolyan. Menjünk! Az ABC-ben fölvette a kis kosarat. Tedd le, légy szíves, most nagy kocsiba vásárolunk. Letette. Majd én végigtolom a kocsit a sorok között, te pedig beleszáll a kocsiba. A húsos pultnál megállt, nagyon vonzotta a füstölt kolbász. Vegyünk belőle, biztattam, jó lesz a bablevesbe, meg a főzelékekbe is finom. Bepakoltunk a csomagtartóba, és irány a bababolt. A bababolt kirakatában szebbnél szebb holmik kínálták magukat. Tetszik tudni, én már mindent megvettem, csak a kiscsizma, a sapka és kesztyű hiányzik még. Jó, akkor vegyük meg, a keretbe még ez is belefér, mert jól gazdálkodtunk. Amíg hazafelé mentünk, a jó Istenről beszélgettünk, arról az Istenről, aki a szívünkben él. Segített kikapolni, odabenn megtelt a konyhaasztal. Amikor végeztünk, csak állt. Láttam rajta, szeretne valami szépet mondani, de nem talált hozzá szavakat. Könnycseppek jelentek meg szemében, kislányossá téve arcát. Vigyázz magadra, mondtam. Hát ez az. Hogyan fogok én bármit is meghálálni a Jóistennek – motyogta alig halhatóan. A kérdésre ott, akkor nem kerestük a választ.

Egy Isten áldjon-t mondtam, és vissza sem nézve elindultam hazafelé.

Béke volt bennem, az Isten békéje.

Gódor József